

PATARIMAI, KAIP ATLIKTI PASITIKRINAMŲJŲ DARBŲ UŽDUOTIS

Kaip klausytis garso įrašo ir atlikti teksto supratimo (klausymo) užduotis?

1. Prieš klausydamasis garso įrašo perskaityk klausimus, į kuriuos turėsi atsakyti, išklausęs garso įrašą.
2. Pirmą kartą klausydamasis įrašo pasistenk išgirsti atsakymą į pirmą klausimą.
3. Paskui dar kartą perskaityk likusius klausimus ir išklausyk įrašo antrą kartą.
4. Kad būtų lengviau suprasti išgirstą informaciją, gali tam tikrus atsakymus ar informaciją žymėti klausydamas, pavyzdžiui, pasižymėti teisingus atsakymus į klausimus.
5. Išklausęs įrašą, atsakyk į kitus klausimus.
6. Jeigu reikia, klausyk įrašo trečią kartą ir pasitikrink, ar pažymėjai teisingus atsakymus.
7. Įsivertindamas kiekvieną klausomo teksto supratimo užduotį, perskaityk kriterijų, grįžk prie užduoties ir apmąstyk, kaip tau sekėsi ją atlikti.
8. Pažymėk savo pasirinkimą lentelėje: jeigu manai, kad užduotį atlikai teisingai, pažymėk langelį **Taip**; jeigu manai, kad padarei klaidų, pažymėk **Suklydau**.

Kaip atlikti teksto supratimo (skaitymo) užduotis?

1. Perskaityk tekstą.
2. Atlik teksto supratimo užduotis, remkis tekstu.
3. Jeigu reikia, skaityk tekstą antrą kartą.
4. Įsivertindamas kiekvieną skaitomo teksto supratimo užduotį, perskaityk kriterijų, atkreipk dėmesį į klausimo numerį; grįžk prie klausimo ir apmąstyk, kaip tau sekėsi jį atsakyti.
5. Pažymėk savo pasirinkimą lentelėje: jeigu manai, kad užduotį atlikai teisingai, pažymėk langelį **Taip**; jeigu manai, kad padarei klaidų, pažymėk **Suklydau**.

Kaip atlikti rašymo užduotis?

1. Skaityk kiekvieną užduotį.
2. Apgalvok, ką ir kaip reikia atlikti.
3. Užduotis atlik atsižvelgdamas į patarimus arba pavyzdžius.
4. Jeigu reikia, skaityk užduotį kelis kartus.
5. Įsivertindamas kiekvieną rašymo užduotį, perskaityk kriterijų, atkreipk dėmesį į užduoties numerį; grįžk prie užduoties ir apmąstyk, kaip tau sekėsi ją atlikti: ar atlikai ją teisingai, ar kur nors suklydai.
6. Pažymėk savo pasirinkimą lentelėje: jeigu manai, kad užduotį atlikai teisingai, pažymėk langelį **Taip**; jeigu manai, kad padarei klaidų, pažymėk **Suklydau**.

DALIJUOSI MINTIMIS SU KITAIS TEKSTO SUPRATIMAS (KLAUSYMAS)

Paklausyk Vytautės Žilinskaitės pasakos „Bebaimis sliekas“ ištraukos ir atlik užduotis.

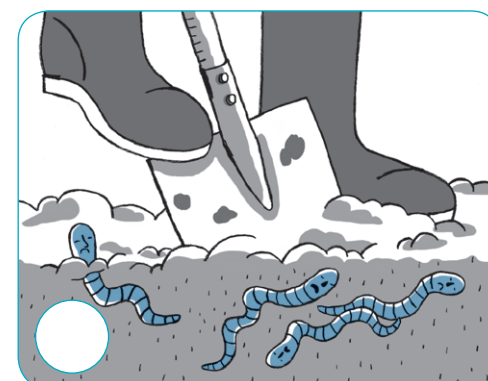
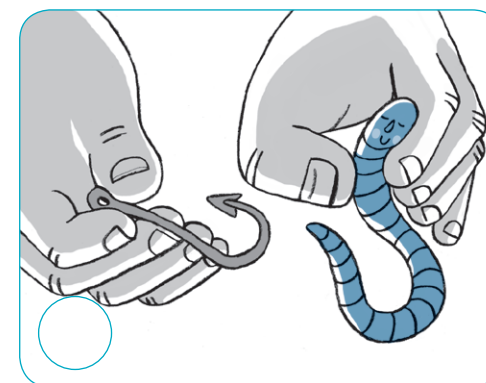
Perskaityk patarimus **Kaip klausytis garso įrašo ir atlikti teksto supratimo (klausymo) užduotis?** (p. 2)

1 patarimas. Apžiūrėk paveikslėlius. Tada išklausyk pasakos įrašo pirmą kartą. Klausykis kūrinio tyliai, netrukdyk klausytis kitiems. Kilusius klausimus aptark su mokytoju, išklausęs visą įrašą.

1. Kas nutiko vienam jaunam sliekui? Sunumeruok įvykius iš eilės.

1 t. ☐

2 patarimas. Perskaityk klausimus, susipažink su užduotimis.
Išklausyk kūrinio antrą kartą.

2. Kas šios pasakos veikėjai? Pabrauk.

1 t. ☐

gelderė

meškeriotojas

jaunasis sliekas

stiklainis

jauna žuvytė

kiti sliekai

kastuvas

kabliukas

vabalų kiaušinėliai

3. Kur dar buvo sliekas? Parašyk.

1 t. ☐

žemėje

stiklainyje

4. Kodėl jaunasis sliekas neskubėjo slėptis nuo džerškiančio kastuvo?

1 t. ☐

A. Norėjo pasidairyti po pasaulį.

C. Norėjo susitikti su sliekais stiklainyje.

B. Norėjo pamatyti meškeriotąją.

D. Norėjo susipažinti su žviritra žuvyte.

5. Kaip elgėsi bebaimis sliekas? Nuspalvink teisingus atsakymus.

1 t. ☐

rausėsi gilyn į žemę

svajojo apie nuotykius

nė necyptelėjo

šaukė: „Brolyčiai, žūstu!..“

neskubėjo slėptis

6. Apie ką pasakojo sliekas pramuštgalvei žuvelei?

1 t. ☐

A. Apie po žeme kilusį sąmyšį.

C. Apie vandens gelmių viešpatiją.

B. Apie belaisvius sliekus stiklainyje.

D. Apie savo gimtinę.

3 patarimas. Išklausyk kūrinio trečią kartą. Pasitikrink, ar atlikai
visas užduotis ir atsakei į visus klausimus teisingai. Jeigu reikia,
kūrinio pasiklausyk dar kartą.

Apmąstau ir įsivertinu kiekvieną atliktą klausomo teksto supratimo užduotį.
Atsakymus žymiu ☒.

Įsivertinimo kriterijai	Užduotis	Taip	Suklydau
Ar vadovavausi kūrinio klausymo patarimais?			
Ar atrinkau, kaip klostėsi įvykiai pasakoje?	1		
Ar supratau, kas buvo kūrinio veikėjai?	2		
Ar nurodžiau, kur vyko veiksmas?	3		
Ar paaiškinau veikėjo elgesio priežastį?	4		
Ar nurodžiau, ką veikėjas veikė?	5		
	6		

Ar džiaugiuosi šio darbo rezultatu?

☐ TAIP ☐ NE

☐	☐	☐	☐
6 taškai	5–4 taškai	3 taškai	2–0 taškų
Tavo klausomo teksto supratimo pasiekimai puikūs. Šauniai padirbėjai!	Tau sekasi gerai! Pagalvok, kaip galėtum pasiekti dar daugiau.	Atkreipk dėmesį į tai, ką būtina išmokti!	Tau reikia pagalbos!

Mokytojo, tėvų pagyrimai, pastebėjimai:

TEKSTO SUPRATIMAS (SKAITYMAS)

Perskaityk pasakos tęsinį.

Vytautė Žilinskaitė

Bebaimis sliekas

– Koks keistas sliekas! – stebėjosi jos. – Ar tik nebando mus privilioti prie kabliuko?

– Man labai skaudu, kad taip negražiai galvojate, – atsiliepė sliekas. – Juk aš pats pamautas ant kabliuko ir šito nelinkėčiau savo aršiausiam^ž priešui. Beje, laba diena, buvau pamiršęs pasisveikinti.

– Laba diena, – jau draugiškiau atsiliepė žuvytės.

Prie jų prišliaužė geldelė^ž, kuri neseniai buvo parvirtusi ant šono; prisiartino vėžys, atplaukė karšis, atsirangė vijūnas^ž, išlindęs iš dumblo. <...>

– Mano tėvai, tėvų tėvai, taipgi proseneliai, – klojo savo giminės istoriją sliekas, – nuo praamžių^ž rausia žemę. <...> Rausti žemę nelabai įdomu, bet naudinga: atsirenkame maisto kruopelytes ir šitaip prasimaitiname.

– Vaje, kiek triūso^ž dėl menkos kruopelytės! – nusistebėjo pramuštgalvė^ž žuvelė.

– O visų baisiausia, – kalbėjo toliau sliekas, – tai pakliūti kurmiui į nasrus. <...>

– Be to, mus dažnai užpuldinėja paukščiai, ypač po lietaus, kai, pritrūkę oro, išlendame lauk.

– Ir mus, ir mus puola paukščiai! – pritarė žuvytės.

- ž aršus – piktas
- geldelė – minkštakūnis gyvūnas, dažniausiai su kiautu
- vijūnas – žuvies pavadinimas
- praamžiai – šiame tekste: senovė
- triūsas – kruopštus kasdieninis darbas
- pramuštgalvė – padauža, išdykusi

Atsakyk į klausimus ir atlik užduotis (remkis tekstu).

1. Apie ką pirmiausia kalbėjosi žuvytės, pamačiusios slieką? Nuspelvink tekste sakinį apie tai. 1 t.

2. Kas susidomėjo slieko ir žuvyčių pokalbiu? Pažymėk. 1 t.

geldelė		dumblas		vėžys	
vijūnas		karšis		kruopelytė	

3. Apie ką papasakojo sliekas ežero gyventojams? Pažymėk. 1 t.

Apie lietu.	
Apie tai, kad sliekus puola paukščiai.	
Apie kurmius.	
Ką veikė ir veikia slieko tėvai, tėvų tėvai ir proseneliai.	
Kaip sliekai susiranda maisto.	
Apie kabliukus.	

Staiga visi nuščiuvo^ž ir baugščiai^ž prasiskyrė: į juos, lyg ilgas niūrus povandeninis laivas, nėrė milžiniška lydeka, neribota ežero valdovė ir plėšrūnė. Tokiu laiku ji saldžiai miegodavo, o dabar, matyt, ją pažadino klegesys^ž, dėl to ji buvo pikta kaip širšė.

– Kas čia dabar?! – užriko žybtelėjusi apatinių dantų kabliais. – Kokie čia pasitarimai ir susiejimai be mano žinios?! Visi išgąstingai tylėjo, nedrįsdami nė prasižioti.

– Tai aš čia visu kuo kaltas ir turiu tamstą atsiprašyti, – drąsiai susivertė sau visą bėdą sliekas. – Laba diena.

– La, – nenorom burbtelėjo ežero valdovė.

– Ką tik pasakojau apie riebų kaip paršas kurmį, kuris prarijo pusę mano giminės, – paaiškino jai sliekas. – O dabar šnekučiuojamės apie paukščius, pasirodo, turime bendrą priešą...

– Man paukštis joks priešas!.. – išdidžiai atrėžė lydeka. – Ne vieną esu pačiupusi už kojos ir prarijusi su visomis plunksnomis.

– Ką jūs sakote!.. Visą paukštį!.. Tai galybė!.. – negalėjo atsistebėti sliekas. – Tai išsižios maniškiai, kai grįžęs papasakosiu!.. Gaila, neturiu akių ir negaliu jūsų pamatyti... Na ir stipruolė!

- ž nuščiūti – nutilti, nurimti
- baugščiai – bailiai
- klegesys – triukšmas

2. Kas yra bendri slieko ir mažų žuvyčių priešai? 1 t. ☐

A. Kurmiai.

C. Geldelės.

B. Paukščiai.

D. Vijūnai.

5. Kodėl lydeka buvo pikta kaip širšė? 1 t. ☐

A. Ją iš miego prižadino klegesys.

C. Jai nepatiko slieko pasakojimas.

B. Turėjo apatinių dantų kablius.

D. Buvo ežero valdovė.

6. Tekste pabrauk bent du žodžius arba žodžių junginius, kuriais pristatoma lydeka. 1 t. ☐

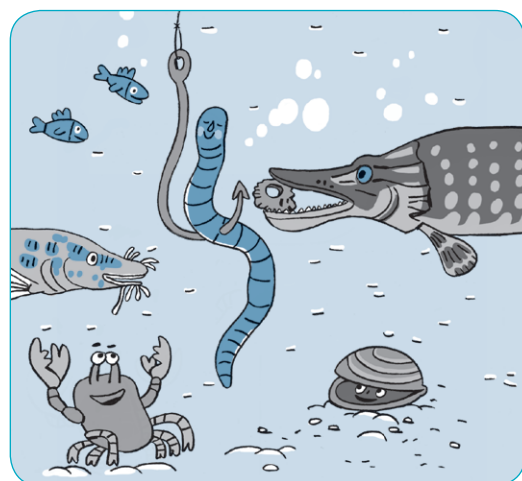
7. Iš ko galima suprasti, kad ežero gyventojai bijo lydekos? Rask tekste ir nurašyk sakinį apie tai. 1 t. ☐

8. Ar sliekas matė lydeką? Pažymėk ☒. 1 t. ☐

☐ Taip

☐ Ne

Paaiškink, kodėl taip manai.

Lydeka atlyžo^ž ir net šyptelėjo – o tai buvo neregėtas dalykas ežero istorijoje!

– Tu, matau, šaunus jaunikaitis, – pagyrė ji slieką. – Nesiraitai, nedejuoji, neprašai pasigailėjimo, visu kuo domiesi. <...>

– Visų ežero gyvūnų vardu apdovanoju tave už ištvermę, narsą ir draugišką būdą!

Ir ji atsargiai užkabino ant kabliuko šalia slieko vario medalį su skylute. <...>

Visi ėmė šaukti:

– Valio narsiajam sliekui!

Taip gražiai pamylėtas ir iškilniai apdovanotas, sliekas nusilenkė į visas keturias puses ir susijaudinęs tarė:

– Grįžęs namo, aš jį gerai nušveisiu žvyru ir padėsiu pačioje garbingiausioje vietoje. Be galo ačiū!

Ž *atlyžti* – nurimti, atleisti

9. Kaip keitėsi lydekos nuotaika priplaukus prie slieko ir pakalbėjus su juo? Užbaik sakinį. 1 t. ☐

Iš pradžių lydeka buvo _____, o paskui – _____.

10. Kodėl lydekos nuotaika pasikeitė? 1 t. ☐

11. Kodėl sliekas buvo apdovanotas medaliu? Pabrauk sakinį tekste. 1 t. ☐

12. Iš kokio slieko elgesio galima suprasti, kad jis buvo patenkintas apdovanojimu? 1 t. ☐

1. _____

2. _____

13. Kurie žodžiai tinka apibūdinti sliekui? Nuspalvink. 1 t. ☐

keistas

šiurkštus

mandagus

nuoširdus

drąsus

bailus

smalsus

kantrus

liūdnas

Apmąstau ir įsivertinu kiekvieną atliktą teksto supratimo (skaitymo) užduotį. Atsakymus žymiu ☒.

Įsivertinimo kriterijai	Užduotis	Taip	Suklydau
Ar radau tekste aiškiai pateiktą detalę, susijusią su veikėju?	1		
	4		
	8		
Ar nurodžiau veikėjus?	2		
Ar nurodžiau, ką veikėjas veikė?	3		
Ar veikėjams parinkau tinkamą apibūdinimą?	6		
	9		
	13		
Ar paaiškinau veikėjo elgesio priežastį?	5		
	7		
	10		
	11		
	12		

Ar džiaugiuosi šio darbo rezultatu? ☐ TAIP ☐ NE

☐	☐	☐	☐
13–11 taškų	10–8 taškai	7–5 taškai	4–0 taškų
Tavo skaitomo teksto supratimo pasiekimai puikūs. Šauniai padirbėjai!	Tau sekasi gerai! Pagalvok, kaip galėtum pasiekti dar daugiau.	Atkreipk dėmesį į tai, ką būtina išmokti!	Tau reikia pagalbos!

Mokytojo, tėvų pagyrimai, pastebėjimai:

RAŠYMAS

1. Įrašyk praleistas raides. 2 t. ☐

i ar y	u ar ū	i ar y	u ar ū
l__deka	ž__vytė	š__ršė	kast__vas
vėž__s	k__rmis	š__psena	gyv__nas
g__m__nė	š__linys	žv__ras	pl__nksna
t__ltas	plėšr__nė	st__klainis	d__rys

2. Įrašyk praleistas raides ir raidžių junginius, žyminčius dvibalsius. 3 t. ☐

ie é e	ei ie	uo o
sl__kas	pasv__kinti	__ras
pr__šas	atsil__pti	kr__pelė
žuv__lė	m__gas	dej__ti
t__vai	d__na	d__vana
ž__mė	v__das	stipr__lė
m__dalis	pav__kslas	d__ti
ež__ras	l__tus	mieg__ti
v__žys	sv__kata	ist__rija

3. Perskaityk žodžius. Juos suskiemenuok. Nuspelvink raidžių junginius, žyminčius mišriuosius dvigarsius. 2 t. ☐

Galva, karšis, giminė, žemė, milžinas, mano, kurmis, valdovė, paminklas, dantis, žinia, galybė, širdis, seneliai, šulins.

4. Perskaityk sakinius. Žalia spalva nuspelvink dvibalsius, geltona – mišriuosius dvigarsius žyminčius raidžių junginius. 3 t. ☐

– Koks keistas sliekas! – stebėjosi žuvytė. – Ar tik jis nebando mus privilioti?
– Man skaudu, kad jūs taip galvojate. Juk aš pats esu ant kabliuko ir šito nelinkėčiau net savo priešui.